

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Liberum veto.

Debreczen, jan. 25.

Az önkényuralom régi formájában, hála Istennek, ma már csak a történelemé. Meg a civilizálatlan őmegeké. Az ujkori modern államok közül nem egynek van ugyan még küzdelme az „Isten kegyelméből” uralkodó családok deszpotikus hajlamaival, de egészében véve az európai felvilágosult nemzetek joggal mondhatják, hogy sorsuk intézését maguk gyakorolják. Maguk, vagyis a nemzetegész. A polgárság összesége.

A magyar nemzetre ez csak félig áll. Mi ugyan magunk felett abszolút fejedelmi hatalmat soha nem ismertünk, alkotmányos életünk nemzeti életünkkel kezdődött, de ez alkotmányos nemzeti élet intézése csak a kiváltságosok kezében volt s dacára az 1848-iki alkotmányreformnak, dacára a népképviselői parlament megnyitására — bizony, csak a kiváltságosok kezében van az ma is. — Ennek eredménye az, hogy a magyar parlamentben nem a nemzeti erő lüktet, nem a nemzeti közfelfogás irányít, nem a nemzeti meggyőződés nevit: hanem az egyéni hatalmi érdek dobzódik, vivja nem-

zetőlő kicsinyes harczeit az Isten kegyelméből uralkodó fejedelmek minden deszpotikus törekvéseinél utáltabban és veszedelmesebben.

Mert ha a fejedelmi önkényuralomra hajlás egy életerős, szabadságra teremt nemzetel összeütközik, ez összeütközés eredménye más nem lehet, mint a fejedelmi önkény megtörése, de ha egy nemzet legfontosabb életszervében, parlamentjében az egyéni érdekeknek förtelmes csatája válik napirenddé, ez olyan betegség, mely elpusztítja a legéleterősebb, a legegészségesebb nemzettestet is.

Hanem azért még sem jó falra festeni az ördögöt.

Nap, mint nap parlamenti beszédekben, hírlapi vezetőcikkében, jelentős és kevésbé jelentős politikuskok szájából halljuk, tollából olvassuk a borzalmas jövődőlést, hogy a mai anarkikus állapotok Magyarországot a szerencsétlen Lengyelországnak sorsára juttatják.

Az emberben megfagy a vér e jövődőlés hallatán. Mert tényleg, lehetetlenség e két állam, vagyis a volt Lengyelország s a mai Magyarország közéletének züllöttségében valamelyes hasonlóságot nem látunk. S minél tovább hu-

zódik az immár néhány ember által erőszakolt obstrukció, a hasonlatosság annál nagyobb. Minél tovább húzódik a Szederkényi frakcióra szorítózkodó s csak az aulikus néppárt által támogatott rendkívüli parlamenti küzdelem ideje, annál többet veszít az jogsultságából, annál többet veszít igazi nemzeti tartalmából, annál inkább kiélesedik valódi lényege a személyeskedő, a pártgyűlölet, annál hasonlóbba lesz az a Lengyelország felosztását előkészítő, az országgyűlési lengyel nemest megillető liberum vetohoz.

Rettenetes jog volt az a liberum veto a gyűlölködő lengyel nemesek birtokában. Egyetlen országgyűlési tag vetojára, tiltakozó felszólalására az azon országgyűlésen hozott minden határozat semmis lett.

Ki ne ismerné e joggal üzött fékevesztett garázdálkodást? Ki ne ismerné e jog torztestvérét, az ugyan csak lengyel konfederáció intézményét, ki ne hallott volna az országgyűlésből kizárt lengyel nemesnek a kályhacsövön bekiáltott vetojáról, ki ne hallott volna a targovici utolsó lengyel konfederációról, mely ez egykor hatalmas, hozzánk magyarokhoz nem csak szomszédtságban, de érzelmvilág-

Miért házasodtam én meg?

Írta: John T. Nicholson.

Én — bocsássanak meg kérem, hogy mindjárt önmagamról kezdek beszélni, — tehát én egy ötven esztendő agglagény vagyok — azaz, hogy csak voltam, és miután igen kellemesen éreztem magamat legényállapotomban, eszem ágában sem volt, hogy feleség után nézve, változtassak helyzetemen.

A háztartásom is olyan pompásan el volt látva, hogy absolute nem éreztem a feleség hiányát. — Rugby asszony pompás szakácsnő volt. Igaz ugyan, hogy földi bajakban nem vetekedhetett volna a spai szépségversenyek nyerteseivel, meg nem is volt valami fiatal személy, de hát arra igazán nincs is szüksége egy agglagény gazdasszonnyának, hogy szép és fiatal legyen. És mondom, nagyszerűen főzött. A levelei, a sültjei és az előételei igazán isteni voltak. Hát még a pástétomai, meg a puddingjai! Azokról nem is akarok beszélni, mert méltó jelzőket úgy sem találhatnék rájuk. Ezekkel a műalkotásokkal szemben valósággal eltörpíttek hátrányai. Rugby asszony ugyanis egy kicsit szenvedélyes, lobbanékony természetű volt, szeretett hangosan és sokat beszélni, azonkívül pedig természet nézve becsülettel kiállta volna a versenyt akár melyik porosz gránátossal. De mi volt mind ez, akár melyik sültjével szemben?

Szóval, boldogságom emberi fogalmak szerint a lehető legteljesebb volt; és ez a boldogság talán az idők végéig eltarthatott volna, hogyha eszembe nem jut egy napon kocsi és lovat vásárolni. Addig tudniillik, tökéletesen meg voltam elégedve, ha bérkocsin mentem dolgaim után, hanem hát rossz szellemem egy napon elbitette velem, hogy feltétlenül szükségem van egy ekvipázra. A fogathoz azonban kocsi is kellett és mi sem természetesebb, hogy a kocsi már a legelső napon pompásan összeharagított szakácsnőmmel, Rugby asszonnyal. Ez pedig annál is inkább érthető volt, mert kocsisom határozottan rokonszenvezett a jó konyhával. A Rugby asszony főztjét pedig annyira tudta méltányolni, hogy rövid időn belül a legkorrektebb formában házassági ajánlattal állt a derek hölgy elé.

„Hohó bittem volna, hogy egy férfi ezt meg merje cselekedni, kocsisom azonban megtette és a rettentő valóság csakhamar nyilvánosságra is került. Maga Rugby asszony közölte velem a nagy eseményt.

— Tamás, a kocsis, van a dologban nagyságos ur, — mondta a kiváló asszonyság! — nagyon derek, csöndes ember és olyan komolyak a szándékai, hogy kénytelen vagyok a nagyságos urnak felmondani. Tizennégy nap mulva elmegyek. Mind a kettőnknek van egy kis megtakarított pénzecskenk és Tamás azt akarja, hogy egy kis vendéglőt nyissunk belőle. Csintén

szólva azonban, sajnálom ezt a helyet itt hagyni, mert nagyon jól éreztem magamat.

— Itt hagyni? — kérdeztem ijedten; — önnek nem szabad engem utasítania, Rugby asszony! Nem! Ebbe semmi áron nem egyezem bele. Érti?! Semmi áron! Nem bánom, ha már Tamás annyira odáig van, jól van. Isten neki, vesze magát feleségül, felemelem mind a kettőjük fizetését, megteszek mindent, a mit csak akar, de elmennie nem szabad.

— Tessék megengedni, nagyságos ur, — mondta Rugby asszony, — de mint férjes nő nem maradhatok szolgálatban, azonkívül pedig egy ilyen kis vendéglő nekem is régi álmomat képezi. Nem tehetek róla nagyságos ur, igazán nem szívesen megyek el, de hát nem segíthetek rajta.

Rugby asszony a köténye sarkával törülgette a szemét és nagy elzékenykedéssel ment ki a szobából, én azonban egyenesen kétségbe voltam esve.

Honnan keritek én most magamnak egy olyan szakácsnőt, akinek a főztje legalább némiképpen pótolja a Rugby asszony remekét? Kétségbeesésben meg akartam próbálni még egyszer a rábeszélést. Csöngtettem. Rugby asszony személyesen jött be.

— Jó, hogy jön, Rugby asszony — kezdtem a puhítást, — beszélni akarok magával. Nézze, én mindent jól megfontoltam újra és kijelentem, hogy nem bocsáthatom el.

— De kérem, nagyságos ur, csak nem

ban is oly közel álló nemzetnek a temetést rendezte. Soha ennél gyászosabb temetés! A sirt százados moh nőtte be, mégis a sirtől időről-időre virágok nőnek, az ifju lengyelek s a százados mohán is keresztül törve fejüket ifju lelkek szent hevületében hirdetik sorsuk érdemtelenségét és hiszik a nemzeti feltámadást. Soha ennél a hittel nem volt gyászosabb!

Par évvel ezelőtt összeölelkezett magyar és lengyel lobogók alatt St. Germainben én együtt sirattam ez ifjulengyelekkel gyászos sorsukat s nem pusztá szó amikor mondom, hogy az emberben megfagy a vér államférfiaink jövődőlgetésének hallatán.

Azonban e jövődőlgetésnek komoly alapja nincs. Nincs, mert bár igaz, hogy az immár tizenöt hónapos obstrukciónak e kínos utó vergődésében személyeskedő gyűlöletet és mellékérdekeknek szolgálátást látjuk, egy bizonyos: ez az obstrukció még vergődésében is, még kicsinykedései dacára is egy olyan nemzeti czél felé tör, mely minden magyar léleknek ideálja s a baj csak az, hogy rosz csapáson halad, hogy magára utaltságában a hazafiságnak népszerűséget hajhászó fitogtatása vezeti s hogy okvetetlenkedésében szem elől téveszt minden parlamenti lehetőséget.

A lengyel országgyűlés liberum vetoja ez, de míg ott az országgyűlések szörnyű betegségének csiréje a nemzetben lakadt, addig a magyar parlament betegségének a nemzetben, a nemzeti akarat megnyilvánulásában, hisszük ezt, orvossága lesz.

Nem vitatjuk, hogy a Kossuth párt egységes, erős kitartása mellett az obstrukció megvalósítható volna-e, vagy mennyire valósítható volna meg a követelésbe vett nem-

zeti jogokat. Ezen túl vagyunk. A párt úgy találta, hogy a parlamenti többség rideg, a hazafiatlanságig gyámoltalan magatartásában szemben a rendkívüli fegyverek tovább használata a nemzetre csak káros lehet s a rendkívüli fegyverek további használatától egyelőre elállott. De a mikor ezt tette, a nemzetre apellált s a nemzeti akarat hamisítatlan megnyilatkozhatását igyekezett biztosítani a választói reform megalkotásával.

Rosz szolgálatot tesz a nemzetnek az obstrukció töredéke, mikor belékapaszkodva veto jogába egy lelkiismeret nélküli parlamenti többséget erőszakoskodásával alkotmányunk megsértésére kényszerít, mikor a parlamenti anarkiát az eredmény kilátása nélkül állandósítja, de bármily zavaros legyen is közéletünk, végeredményében e zűrzavar az elementáris erővel feltörő nemzeti öntudat futó baja, melyet végleg eltüntetni a reformált választások vannak hivatva. Egy parlament, mely a nemzeté és nem a kiváltságosoké. Egy parlament, melynek a liberum veto-ra szüksége nincs, mert akarata a nemzeti hamisítatlan akarat. Egy parlament, melynek gondolat világát a nemzeti jogos érdekek vezetik és nem s maihoz hasonló hitvány érdekek.

S hogy ezt a parlamentet egy egészséges választási reform mellett a magyar nemzet képes lesz megteremtetni, hogy a magyar nemzet lelkéből a jövődől hites a nemzeti erkölcsi erő ki nem halt, azt kétségbe vonnunk, ebben kételkednünk nem szabad.

Az ördögöt pedig ne igyekezzünk faira festeni.

Dr. Boross Lajos.

Az ev. ref. egyháztanács új albizottságai.

— január 25.

A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma tegnap fontos gyűlést tartott. — A bizottságokba beosztották az új ciklusra választott presbitereket is. A választást megelőzőleg az új presbiterok az esküt tették le.

Ezután ejtették meg a választást, melynek eredménye a következő:

Iskolaszék: Elnök: Kiss Albert lelkész, tagok: Aczél Géza, David Mihály, Dozi Gedeon, dr. Erdős József, Káposztás Imre, Kazinczy Gábor, Komlóssy Arthur, Kulcsár Eadre, dr. Nagy Zsigmond, Oláh Karoly, dr. Óreg János, Roncz Lajos, Szabó József nyugalm. főszámvevő, Siska Sándor, Jeney Miklós jegyző és a tanító testület által választandó két tag.

Felsőbb leányiskolai igazgató tanács. Elnök: Kiss Albert lelkész, Dicsőfi József, Somogyi Pál, dr. Sz. Szabó József, Szinay Gyula, Szabó Kálmán, K. Tóth Kálmán.

Ispotályi vezény bizottság. Elnök: K. Tóth Kálmán lelkész, Alföldi Gábor, T. Nagy János, Hódy Béla, Vecsei Viktor, Nagy József alapítványi bizottságba küldendő képviselők: Dicsőfi József, Kovács József, póttag: Somogyi Pál.

Arvaügyi bizottság. Elnök: Dicsőfi József lelkész, Balogh Ferencz, Békény Péter, Bászler Karoly, Bihari István, Csanak József, David Mihály, Erdei Ferencz, Harsányi Gusztáv, Herezeg János, Kardos László, Kertész Mihály, dr. Kenézy Gyula, Kaszai József, dr. Kósa János, L. Nagy Bálint, B. Nagy János, Oláh Karoly, dr. Óreg János, Pongó Lajos, S. Szabó József, Szell Farkas, K. Tóth Kálmán, dr. Tóth Kálmán, dr. Ujfaluassy József, Zádor Lajos, János Zoltán, Juhász Ignác; jegyző: Jeney Szabó Miklós.

Egyházmegyei képviselők: Kovács József, Márton Imre, dr. Nagy Zsigmond, B. Nagy János, Szinay Gyula, dr. Varga Lajos, dr. Márton Kálmán, Jeney Miklós, Juhász Ignác.

A főiskolai gazdasági tanácsba küldendő képviselők: Kiss Albert, dr. Sz. Szabó József, Dicsőfi József, Márton Lora.

Főiskolai igazgató tanácsba küldendő képviselők: Dicsőfi József, Kiss Albert, Kovács József, dr. Nagy Zsigmond, dr. Sz. Szabó József, K. Tóth Kálmán, Szinay Gyula.

szeghetem meg a Tamásnak adott szavamat?!

— Én nem bánom, akárhogy is van a dolog, de nem vagyok hajlandó a kocsisom kedvéért éhen halni!...

Rugby asszony azonban még ezzel az érveléssel szemben is megingathatatlan maradt; végre tehát felhagytam a kísérletezéssel, de azért nem adtam fel még minden reményt. Elhatároztam ugyanis, hogy Tamást veszem kezelés alá. Hiszen lehetetlen, hogy olyan szenvedély lobogjon a szívében Rugby asszony iránt, a mely semmiféle módon elölthető ne lenne! Tamással azonban egyenesen rosszul jártam, mert a szemtelen fizető nagy haugon mindjárt rám támadt, hogy micsoda dolog az, két egymást szerető embert tisztességes házassági szándékáról lebeszélni akarni?! Kereken megmondta a szemembe, hogy nem tűri a magán ügyeibe való jogtalan beavatkozást.

Isszonyuan bosszantott a fizető szemtelensége és habozás nélkül kikergettem a szobából.

Délelőn Rugby asszony valóságos remekelt az ebéddel, este pedig a vacsorával, mintha csak értésemre akarta volna adni, hogy ezek a hatyudalai.

Egész éjjel a szememet sem birtam lehunyni. Délig gyötrődtem a jövő felett, végre követlen az ebéd feltálatása előtt

lementem Rugby asszonyhoz a konyhába.

— Azért jöttem ide Rugby asszony, — kezdtem tompa hangon — hogy még egyszer beszéljek önnel és ha lehet, rávegyem, hogy maradjon.

— Nem lehet, nagyságos ur, — felelt a derék hölgy, — Tamás tisztességes ember, el akar menni feleségül s ha nem is túlságosan szeretem, mégsem adok neki kosarat. Kivéve ha...

— Kivéve ha? — kérdeztem újraéledő reménykedéssel.

— Ha csak egy nálánál többet érő vőlegény nem ajánkozik.

— Ah! — mondtam megsemmisülve és egy konyhaszékre rogytam.

Aztán teltek a napok és Rugby asszony mindennap csodásabb remekkel halmozta el asztalomat. Ezek az ebédek és vacsorák voltak az én kísértő démonaim. Eleinte csak mint egy abszurd, lehetetlen ötlet merült föl a lelkemben egy eszme, a melyet minden gondolkozás nélkül utasítottam el magamtól. Később azonban mind gyakrabban és gyakrabban környékezett meg a gondolat, végre pedig egészen hozzászótam lassankint és egy nap reggelinél ülve, azt mondtam magamban:

— Hát miért ne?! Hiszen ez sem taroznék a rendkívüliségek közé! Hány társasági ember vette már el a szakácsnőjét

feleségül! S végre is ez a dolog csak annyi változtatna a helyzetben, hogy Rugby asszony feloldhatatlan szerződéssel lenne hozzám szegődve.

A tizenegyedik napra elhatározásom ért a terv. Lementem a konyhába Rugby asszonyhoz, a ki éppen s ruháit csomagolta és megkértem a kezét.

Mondanom sem kell talán, hogy nem kaptam kosarat, Tamást pedig, a vélem szemben tanusított szemtelenségeért, a jegyváltás után azonnal elkergettem.

Hanem azért a lovakat is eladtam, mert nem akartam megint kocsisot hozni a hához.

Az én lakodalmam a múlt héten volt Ruby asszonnyal. A lakodalmi nap estéjén vacsora után Rugby asszony egy kijelentéssel lepott meg. Azt mondta:

— Holnap szakácsnő után kell nézünk.

— Mit? — kérdeztem megütődve — szakácsnő? Hiszen nekünk nincs szükségünk szakácsnőre! A te tehetségeid mellett...

— Na, ha azt hiszed, hogy én mint férjes asszony, most odaálok majd nekem főzni, akkor alaposan tévedsz! — mondta Rugby asszony méltóságteljesen. — Nekem éppen elég volt a kotyvasztásból, jól laktam vele...

Már most mondják meg kérem, hogy miért házasodtam én meg?

Ösztöndíjosztó bizottság. Elnökség: Balogh Ferencz, ifj. Bányai István, Bernáth Elemér, David Mihály, Dóczy Gedeon, Kaposztás Imre, Kertész Mihály, K. Kiss József. Jegyző: Somogyi Pál. A lelkesítési kar tagjai: dr. Kocsár Gábor, Komlósi Arthur, dr. Kola János, Kovács Lajos, Kovács József, Kulcsár Gábor, Marton Imre, Szél Farkas. Tagok: dr. Sz. Szabó József, Szilágyi Bálint, Tassi Miklós, Tóth Sándor, Juhász Ignác, dr. Varga Lajos, Vecsei Imre, Vecsei Zoltán.

Vasárnapügyi bizottság: Elnöke az elnökség. Ablonczy Gedeon, Kertész István, ifj. Mikó Ferencz, Nagy Sándor, Szabó József iparos, Szőlősi Sándor, F. Tóth Sámuel, Vecsey Viktor, id. Faragó András, Kurucz Miklós, Molnár Sándor, S. Szabó József, Szathmáry Ferencz, Tóth Gergely, Zold Mihály, dr. Végh János. Jegyző: Jeney Miklós.

Számokérő bizottság: Elnöke az elnökség. Bakény Péter, Széle György, dr. Kocsár Gábor, Szunyogh Bertalan, Juhász István. Jegyzője: Somogyi Pál.

Tanácsváltó küldöttség: Dicsőfi József, Kiss Albert, Kovács József, Szinai Gyula, Marton Imre, Somogyi Pál, dr. Sz. Szabó József, K. Tóth Kálmán, póttagok: dr. Kocsár Gábor, Szunyogh Bertalan, Csobán József, dr. Varga Lajos.

Szikszay-Gall alapítványi bizottságba: Dicsőfi József lelkész, Komlóssy Arthur, Oláh Károly.

Jarvi-Szabó alapítványi bizottságba és Szombati-Vörösmári tanítókat segélyező alapítványi bizottságba: a presbyterium elnöksége.

Közalapi állandó bizottság: Elnökét a lelkesítési kar választja: Ablonczy Gedeon, id. Bányai István, Balogh Ferencz, Boldog Sándor, dr. Karsa István, Kecskés István, Kiss Gábor, Kovács Lajos, ifj. Faragó Ambrus, Harangi Sándor, Siska Sándor, Kálmán András, Karai Sándor, Zs. Papp János, jegyzője: Jeney Miklós.

Egyházközségi bizottság: Elnökség: Bernáth Elemér, dr. Kocsár Gábor, dr. Karsa István, Kovács József, Kazinczi Gábor, Óri Mihály, dr. Sz. Szabó József, Szél Farkas, Marton Imre, Juhász Ignác, jegyzője: Somogyi Pál.

Orgonáépítő-bizottság: Elnöke: az elnökség. Balogh Ferencz, Bernáth Elemér, Komlóssy Arthur, Marton Imre, dr. Nagy Zsigmond, dr. Szabó József, Szinay Gyula, Szilágyi Károly, Zádor Lajos; jegyző: Jeney Miklós.

Gazdaságibizottság: Elnök: Szinay Gyula; tagjai: Alföldi Gábor, Bacsi András, Balogh István, Böszörményi Mihály, Csobán József, Csóka Sámuel, Erdei Ferencz, Fekete István, Gyarmathy István, Harangi Sándor, Hódy Béla, Horváth István, Kertész Mihály, Kecskés István, ifj. Kertész János, dr. Kocsár Gábor, Komlóssy Arthur, Kovács Lajos, Kurucz Miklós, dr. Márton Kálmán, Medgyesy Ferencz, Molnár Ambrus, dr. Nagy Zsigmond, B. Nagy János, L. Nagy Bálint, T. Nagy János, Cry Mihály, Pethő István, Pongó Lajos, Polgári Sándor, Seres András, Szabó Kálmán, Szilágyi Bálint, Szilágyi Imre, Szunyogh Bertalan, Török Bálint, Jambor István, Jeney Miklós, Juhász Ignác, Vecsey Imre; jegyzője: Somogyi Pál.

Az iszákosság ellen.

Alkoholelles egyesület alakulása.

— január 25.

Többször megemlékeztünk már arról a dicséretes mozgalomról, melyet dr. Burger Péter orvos indított meg Debreczenben s mely mozgalom célja az, hogy egy alkoholelles egyesületet alakítsunk városunkban is, mely fiókja lenne a budapesti Good Templari alkoholelles egyesületnek, a kiknek csak azok lehet-

nek tagjai, a kik megfogadják, hogy szeszest italt csak orvosi rendeletre isznak.

Dr. Burger Péter, a ki a szép ezé kivitelemért érdemes munkásságot fejtett ki, már eddig is az alkoholelles páholy megalakításának előmunkálatai által, ugyszintén a szakirodalomban is, felolvasást rendezett tegnap a városháza nagytermében, mely délután 3 órakor zsufolásig megtelt.

Az érdekes felolvasó ülésen dr. Hollós József orvos, budapesti egyetemi tanársegéd, a budapesti alkoholelles páholy agilis tagja tartott igen érdekes szabad-előadást, tudományos alapon fejtegetve a szeszest italok káros hatását az emberi szervezetre, azt bizonyítva, hogy szeszest italok élvezete nélkül is el lehet az ember, sőt a jó egészség megtartásához majdnem legszükségesebb feltétel, hogy szeszest italokat ne használjanak az emberek.

Az érdekes szabad előadás nagy tettszést aratott.

Ezután dr. Burger Péter tartott felolvasást, mely szintén általános tettszést keltett.

Ezután megindult a vita, a melyben a közönség közből részt vett dr. Ványi tanár, a ki azt a kérdést tette fel, hogy miképen van az, hogy vannak öreg emberek, a kik egész életükben szeszest itallal éltek s mégis jó egészségnek örvendenek.

Igen talpraesetten felelt erre Hollós dr., a ki azt fejtegette, hogy ezek az urak erősebb szervezetűek, de már ezeknek utódait a szeszest ital degenerálni fogja.

Roskovicz Arthur azt kérde, hogy miért használtak hát eddig az orvosok a tudgyalladás elleni gyógykezelésnél szeszest italt.

Dr. Hollós válaszol. Az orvosok csak a szív gyorsabb működése szempontjából rendelnek szeszest italt, de már ez célból is más szereket használnak.

Dr. Hollós József nagy szaktudásra valló zárobeszéde után dr. Burger Péter köszönetet mondott dr. Hollós Józsefnek szives közreműködésért.

Végül dr. Burger Péter elnökléssel egy előkészítő bizottságot alkottak, melynek célja lesz a megindított mozgalom tovább folytatása, a páholy megalakítása.

Öngyilkos honvédszázados.

— Saját tudósítónktól. —

— január 25.

Feltűnést keltő öngyilkosság történt tegnapelőtt délután Aradon. Sajkó István nyugalmazott honvédszázados szíven lötte magát és rögtön meghalt.

Széles körben ismerték az öngyilkossá lett századost és tragikus tette nemcsak részvétet keltett, de sok találgatásra is okot adott, hogy mi lehetett végzetes tettének rugója? Legvalószínűbb feltevés, hogy a buskomorság, a felesége feletti bántódás adta kezébe a gyilkoló fegyvert.

Az öngyilkosság délután három órakor történt Flórián-utca 6/c. szám alatti lakásban. Sajkó István felesége betegen fekszik egy budapesti szanatoriumban s a százados egyedül volt odahaza. Levetkőzött, lefeküdt az ágyra és szolgálati revolverével szíven lötte magát.

A golyó átfurta szívét és rögtön kiol-

totta életét. A lövést senki sem hallotta s az öngyilkosságot később a cseléd vette észre, mikor bement a szobába, hogy fát tegyen a tüzre. Rögtön értesítették az esetről a rendőrséget és a százados anyósát: özv. Téglásy Gábornét.

A rendőrség részéről Zubor Andor fogalmazó jelent meg a helyszínen és vette fel a jegyzőkönyvet. Az asztalon két leragasztott levelet talált, melyeket Sajkó István közvetlenül halála előtt írt. Egyik Rozvány Pál mérnöknek, a százados barátjának, a másik egy horvátországi rokonának volt czimezve. Rozvány Pálnak szóló levélben azt írja, hogy megunta az életét, végrendelezik vagyonáról és a temetés iránt kér intézkedéseket. Horvátországi rokonától melegen bucsuzik a másik levélben.

A levelek mellett egy czédula is fektűt, a rendőrségnek czimezve. Kusza vonásokkal csak két sort írt rá: „Öngyilkossá lettem! Ne boncsoljanak föl!”

SZINHAZ.

Műsor:

Hétfő: Flirt nagysám (B bérlet).
Kedd: Menyecskék (C bérlet).
Szerda: Menyecskék (A bérlet).
Szűrtők: Menyecskék (B bérlet).
Péntek: Tavasz (C bérlet).

Menyecskék.

(Verő György 3 egyfelvonásos népszínműve. Bemutató előadása január 24-én a debreczeni színházban.)

Verő György, a kinek nevét marandóbb értékű alkotások fűzik a magyar operett- és színművészethez, most három egyfelvonásos népszínművel lépett a nyilvánosság elé. — A három népszínművet tegnap mutatta be a debreczeni színtársulat a Menyecskék gyűjtő cím alatt, lévén mindhárom egyfelvonásos népszínműnek központja a magyar menyecske, kaczkias, tüzről pattant, a mi népeletünkben való.

Sajnos, hogy mint színpadi mű, a három darab közül mélyebb hatást csak a második sorba osztott Mária elmén (elme) kelt, mely az igazi pézsis aranyzálaival lévén keresztül szöve, a legkiválóbb magyar népszínművek közé tartozik.

A másik kettő ideig-óráig tartó hatást provokált s a szezon újdonságok korát nem éli túl, bár tagadhatlan hogy a harmadik nagyon gazdag mulatságos jelenetekben.

Mindhárom darabban Réthy Laura játszotta a vezető szerepet. Énekelt, játszott, sőt táncolt is általános tettszés mellett, különösen a Nagy Jánossal ellejtett kék vók paródiával aratva zajos hatást. Szépen előadott énekszámait is meg kellett ismételnie.

Pompás alakítás volt a Csige Ilonkái a melyre ez a vérbeli fiatal színésznő mindenkor büszke lehet. Egynéhány markáns vonással rajzolta meg a halálos beteg leány alakját, de művészi tökéletességgel.

A többi szereplők közül mindhárom darabban Krémer, Iványi, Klenovics, Arday Ida, Krémerné, Mezey és Karacs játszottak jól, de még mellettük is kivált a keretből Faragó Ödön jóízű humortól áthatott parasztiapósával.

Sz. Z.

NAPI HIREK.

Komlóssy Arthur végkielégítése.

— A közigazgatási bíróság ülése. —

Komlóssy Arthur volt városi főjegyző a múlt tisztújításkor csakis a polgármesteri állásra pályázott, melyre azonban nem választották meg.

Komlóssy Arthur később folyamodott a városhoz, adjon neki végkielégítést, még pedig fizetésének kétharmad részét és ez őt azért is megilleti, mert 6 éves hivatalnokkodása alatt nyugdíjképen többet fizetett be, mint a mennyit végkielégítésként kér.

A közgyűlés Komlóssy Arthurt kérelmével a nyugdíjszabályzat 29. §-ára hivatkozással, elutasította.

Komlóssy Arthur a közgyűlés határozatát megfélebbizte a közigazgatási bírósághoz.

A közigazgatási bíróság a közgyűlés határozatát megsemmisítette és kötelezi a várost a kért végkielégítés kifizetésére.

Az ítéletet, melyet alább szövezerint közlünk ma olvasták fel a tanácsülésen.

A tanács az ítélet következtében intézkedett, hogy az 1150 koronát utalják ki a volt főjegyzőnek.

Az érdekes ítélet szövezerint így hangzik:

2955 szám.

1903. K.

Ő Felsége a király nevében! A magyar királyi közigazgatási bíróság Komlóssy Arthur, volt városi főjegyzőnek végkielégítésben való részvételét megtagadó Debreczen szabad királyi város törvényhatósági bizottsága által 1903. évi márczius hó 30-ik napján 103. szám alatt hozott határozat elleni panaszát 1903. évi december hó 2-ik napján tartott nyilvános ülésben az 1896. évi XXVI. t.-cz. 45. § a 1. pontja alapján tárgyalás alá vévén, következőleg ítél:

A magyar királyi közigazgatási-bíróság a panasznak helyt ad s a panaszolt törvényhatósági bizottsági határozatot hatályon kívül helyezve, Debreczen szabad királyi várost panaszló részére élvezett főjegyzői fizetése $\frac{3}{4}$ dének végkielégítésül teendő kiszolgáltatására kötelezi.

Indokok:

Debreczen szabad királyi város érvényben levő nyugdíjszabályzata 29. §-a szerint az az alkalmazott, a ki hivatalos állásától önhibáján kívül esik el, végkielégítésben részesítendő.

Panaszoló pedig nem önhibájából maradt ki főjegyzői állásából, hanem ezt azért vesztette el, mert az az időszak, melyre megválasztva lett, lejárt.

Panaszoló azáltal, hogy tisztújításkor a főjegyzői állásra nem pályázott, míg ha a fennebbi 29. § a törvényhatósági határozat szerint értelmzetnék is, oly hibát, mely miatt ellátási igényét elvesztette volna, el nem követett. Ugyanis panaszló a polgármesteri állásra tényleg pályázott, már pedig a főjegyző és polgármesteri állás egyenlő minőségű van köve s a főjegyző, a szorosán vett főjegyzői teendők mellett, mint annak helyettese, a polgármesteri teendőket is ellátja, illetve panaszló tényleg ellátta s így a hasonló minőségű és munkakörü állásra pályázatával további szolgálati készségét fejtette ki s hogy a város további szolgálatában nem maradt, nem az ő hibájából, hanem azért nem következett be, mert arra az állásra, melyre pályázott, megválasztva nem lett.

Azokból az indokokból a panasznak helyt adni, a városi képviselőtestület határozatával szemben panaszlónak végkielégítési igényeit megállapítani s Debreczen szabad kir. várost a szabályrendelet 29. §-a

rendelkezőjéhez képest, az évi fizetés $\frac{3}{4}$ részének végkielégítésül kiszolgáltatására kötelezni kellett.

Kelt Budapesten, a magyar királyi közigazgatási bíróságok 1903. évi december hó 2-ik napján tartott üléséből.

Szmrecsányi Jenő
tanácselnök

Toth Dezső
előadó.

A legfelsőbb bíróság ítéletét a közgyűlésnek is bejelenti a tanács.

— **A tanács adománya az országos Eötvös alapnak.** Az országos Eötvös alap, melynek hivatása közé tartozik a tanítói árva nevelése is, megkeresést intézett a városhoz, hogy az alap részére tegyen 4000 koronás alapítványt. A tanács a jog és pénzügyi bizottsággal egyetértőleg, tekintettel arra, hogy a város hasonló intézmények részére amugy is rendkívül igénybe van véve, továbbá e téren is nagyrészen teljesítette köteleességét a város akkor, mikor a tanítói árva részére ingyen telket és 1 millió téglát adományozott, a tanács az Eötvös alap részére 100 koronát adományozott.

— **A debreczeni szabadelvű (?) párt.** Azt sem tudtuk, hogy van-e ilyen párt Debreczenben.

— Most azonban, hogy Domahidy Elemér főispán megkezdte kormánymentő működését Debreczenben, kezd ébredezni a nagyon régen agoniába esett szabadelvűpárt s a főispáni szurka-pizkálásra holmi reflexmozgásokba kezdett tegnap, vasárnap délelőtt. Összejöttek vagy százan, vegyes érzelmű fizetési pótlékkal narkotizált hivatalnokok stb. a Bika szálloda termében s kimondták, hogy újra alakulnak. A két évvel ezelőtt nyugalomba menesztett Lengyel Imret újra megválasztották elnöknek s az ugyancsak két évvel ezelőtt megválasztott Komlóssy Dezsőt pedig visszatessékelték a jól megérdemelt nyugalomba. Szóval ugy történt ez a dolog, mint az elitbálok francziangyesében a helycserénél. Csak hogy ezek a négyesek a hatodik figurában mégis „összemennek“, sajnálatára a végkimerült rendezőknek. Így lesz ez a szabadelvű párttal is, a mely ma már Debreczenben nagyon régen nem is párt már többé.

— **Kubelik birtokvásárlása.** A H-k fővárosi lapnak jelentik Nizzából, hogy Kubelik János és felesége Széll Marianne megvásárolták Hohenlohe hercegnek kolini uradalmát (Prága mellett) a két kegyuri templommal együtt. Ehez a hírhez csak az a megjegyzésünk, hogy Kubelik, mint magyar honos és debreczeni polgár legfényesebben azzal adta volna tanujelét a magyarok iránti sokszor hangoztatott rokonszenvének, ha itt Magyarországon, nem pedig a csehok között vásárolt volna birtokot.

— **A debreczeni urkocsisok egylete** tegnap délután 3 órakor Vecsey Zoltán egyesületi alelnök elnökléte alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Elnök a közgyűlést megnyitván, kegyeletos szép szavakban emlékszik meg gróf Csáky Adorján elhunytáról, a ki az urkocsisok egyletének elnöke volt. Emlékét jegyzőkönyvileg is megörökíti az urkocsisok egylete. Ezután jelentést tettek az urkocsisok versenypályájának elkészültéről. A pályatér

teljesen készen várja már a legközelebbi versenyt, melyet vagy a tavasszal április hónapban, vagy az ősszel októberben tart meg az egylet. Ezután egyhangulag Domahidy Elemér főispánt választották meg az egylet elnökévé. Végül apróbb házgyűléseket intéztek el s ezzel a közgyűlési véget ért.

— **Betörés fényes nappal.** M jdneg mese számba megy az a betörés, a mit a város legforgalmasabb helyén, a főtéren, az elmúlt pénteken fényes nappal követtek el ismeretlen tettesek. Betörték Kéki Sándor és Polgári Márton szappanos üzletébe alkuleszal, míg az üzlet alkalmazottjai ebédelni voltak s a két pénztárból 65 korona körüli összeget elemeleték. Ez történt a múlt héten pénteken. A rendőrség bünygyi osztálya persze csak ma hozta nyilvánosságra a dolgot, miután a hírlaptudósítók előtt bizonyára restelte, hogy a betörőt nem tudta elfogni. Végh Gyula idejében nyomban kiadták a hivatalok az ilyen híreket, az is igaz, hogy abban az időben néha el is fogták a tetteseket, miután hogyha valamely bünygyi hirt a lapok nyilvánosságra is hoznak, a híradások a vizsgálatot egy esetben sem hiusították meg, sőt volt rá eset, hogy elősegítették.

— **Dr. Davidházy Imre temetése.** Davidházy Imre drt, a fiatalon elhunyt debreczeni ügyvédet tegnap délután temették el általános részvét mellett. Ott láttuk Debreczen előkeisegei közül Kovács József polgármestert, Rásó Gyula alispánt, Kiss Albert, Tóth Kálmán, Janosi Zoltán ev. ref. lelkészeket, Márk Endre ügyvédi kamarai elnök vezetése alatt a debreczeni ügyvédi kar számos tagját stb. Az elhunyt koporsója el volt halmozva koszorúkkal. Az egyházi szertartást Szele György lelkész végezte.

— **Magyar védőegylet.** Budapesten a magyar ipar védelmére egylet alakult, melynek tagjai bankot is akarnak létesíteni. A mozgalom vezetősége most Hajdúvármegye közönségéhez is átiratot intézett, a melyben azt kérik, hogy a megye és város területén indítsanak mozgalmat egy fiók egylet alakítására.

— **A kereskedő ifjak da'körének új elnöke.** A kereskedő ifjak da'körének Somossy László elnök lemondásával megüresedett elnöki tisztre David Jakab vas kereskedőt választotta meg.

— **Megszűnt H.-Böszörményben a sertésvész.** A szomszédos Hajduböszörményben szörványosan fellépett nem régen a sertésvész s e miatt a böszörményi állategészségügyi körzét zár alá volt helyezve. Most azonban, miután a vész minden vonalon megszűnt, H.-Böszörmény a zár alól feloldatott.

— **Leányszöktetés Zentán.** Mánity Iván zentai legény halálosan szerelmes volt Pivár Grozdankába. A leány szülei azonban nem akarták hozzáadni gyermeküket. Mánity azóta busan lógatta a fejét és sehogy sem akart beletörődni a sorsába. Annál kevésbé, mert a leány is vonzódott hozzá. Gondolt merészet és nagyot s vasárnap Osztoics Nikó korcsmájából tánc közben kihívta az utczára a leányt, felrántotta egy ott álló kocsi s a vasúthoz hajtatott. El is szöktek az egyik vonaton. A leány szülei a rendőrség közbenjárását vették igénybe.

TAVIRATOK.

A képviselőházi ülés.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 2 órakor.)

Bpest, január 25.

A képviselőház mai ülésén **Molnár János** a néppárt részéről szólal fel az ujonczjavaslathoz. — Megindokolja a néppárt álláspontját. Az ujonczmegajánlási javaslatot nem fogadja el. Valahányszor a nemzet legtermészetesebb, a nyelvéhez való jogát követeli, feltámad a hagyományos szellem, mely azt el akarja söpörni. A Deichatta által kiállított és Pietrich által girált váltót **Tisza István** a közóhaj aranyával honorálta. A közóhaj több ösztinteséget követel. Ha azt kérdezik tőle, hogy elfogadja-e a javaslatot, akkor azt feleli: **Niemals!**

Azután **Bedőházy János** szólal fel. Kijelenti, hogy nem azért lépett ki a függetlenségi-pártból, mintha megszűnt volna lelkesedni a függetlenségi eszmék iránt, hanem, mert hallja az új nemzedéknek a hangját, mely a magyar nemzeti állam kiépítését sürgeti. E ismeri, hogy az obstrukció leszerelése csupán taktikai kérdés volt, de ő nem vált el az obstrukciótól s ezért ujabban nem is csatlakozhatik hozzá. Nem fogadja el a javaslatot.

Zboray Miklós válaszol **Polónyi Géza** tegnapi felszólalására. Ismeretli **Zichy Jenőnek** **Khuen-Héderváry**-val való beszélgetését, a mely egész magán természetű volt.

Dobieczki bukása.

Budapest, december 25. (Érkezett d. u. 2 órakor.) A képviselőház folyosóján ma élénk beszélgetés tárgyát képezték a legközelebbi általános választások.

Jakabffy, a Ház alelnöke beszélt a debreczeni pártviszonyokról is s kijelentette, hogy **Dobieczki Sándor Debreczen III-ik választó kerületének országos képviselője** semmiképen nem fog bejutni a Házba, miután ebbe a kerületbe **Szabó Kalmán** vannak legnagyobb kilátásai a győzelemre.

Tisza Bécsben.

Budapest, január 25. **Tisza István** miniszterelnök kedden Bécsbe megy, előbb azonban kikéri néhány képviselő véleményét a helyzetről, hogy a királynak erre vonatkozólag hü képet nyújthasson s hogy mi várható, ha a tervbe vett erőlyesebb intézkedéseket foganatosítják.

Kigyulladt petroleum gyár.

Budapest, jan. 25. Ma hajnalban az itteni ásványolaj gyárban tűz ütött ki. A lakosság nagy rémület vett erőt, miután a gyárban nagyon sok petroleum és olaj volt felhalmozva. A tüzet gyorsan eloltották, mielőtt szerencsétlenség történhetett volna. A kár jelentéktelen.

A hadvezetőség tévedése.

Budapest, január 25. A hadvezetőség az 1900-ban sorozott póttartalékosokat is behívta szolgálat-tételre. Ez azonban tévedés volt s a behívást most visszavonták.

Elhunyt képviselő.

Budapest, január 25. **Molnár József** csikszeredai képviselő, **Molnár Akos** székelyhídi képviselő öcsese ma elhunyt. A képviselőház részvétét fejezte ki s megbizta elnököt, hogy az új választásra vonatkozó intézkedések végett tegye meg az intézkedéseket.

Sertés konzumvásárok létesítése.

Értekezlet a konzumvásárok ügyében.
január 25.

Annak a hónapok óta tartó mozgalomnak, mely az ipartestület hentes szakosztályából indult ki és a mely a sertés konzumvásárok létesítését szorgalmazta a tanácsnál, tegnap meg lett az eredménye.

A tanács a vásár létesítése mellett foglalt állást és teljesen az ipartestület álláspontjára helyezkedett. A felállítás szükséges voltának hivatalosan az értekezlet adott kifejezést, mely tegnap délután ülésezett a városházán s mely határozott formában intézkedett is az előkészületekre vonatkozólag.

A sertés kereskedők a vásárok létesítése ellen foglaltak állást, a mi magyarázható abból, hogy a vásárok létesítése az ő érdekükbe ütközik.

Az értekezletről tudósítónk a következőkben számol be:

Az értekezleten **Király Gyula** gazdasági tanácsnok elnökölt, megjelentek még **Domahidy főispán**, **Dobieczki orsz. képviselő**, **Tóth József kir. állategészségügyi felügyelő**, **Tóth Kálmán ipartestületi elnök**, **dr. Tóth Mihály mezőrendőr-kapitány**, **Tóth Kálmán ipartestületi jegyző**, **Aczél Géza főmérnök**, továbbá mintegy ötven hentes és sertéskereskedő.

Király Gyula nyitotta meg az értekezletet s ismertette a fent vázolt előzményeket, javasolja elfogadásra a tanács véleményét: mondja ki az értekezlet, hogy a tanács lépjen sorompóba, alkosson szabályrendeletet, készíttesse el a tervet, rendezze be s szerelje fel azt, kérje ki a kir. állategészségügyi felügyelő szakvéleményét s tegyen mindezekről jelentést a kormánynak.

Tóth Kálmán ipartestületi jegyző üdvözölte a tanácsot az ügy kedvező véleményezéséért. Arra kéri a tanácsot, hogy a körvonalozott módon gyorsan járjon el. **Szentessy János**: Nem látja szükségesnek a vásár létesítését. A városnak rengeteg költségbe kerülne az; elidegenítenék a vidéki tenyésztőket és sok-sok visszaélésre adnának alkalmat.

Aczél Géza kimerítő és tartalmas beszédben bizonyította a felállítás sürgős szükségét. Sorra czáfolta aztán a **Szentessy** ellenérveit. Eöndoka a létesítésnek az, hogy Debreczen maga igényli a zárt várat.

A költségek sem lesznek olyan nagyok; a város sok izben tett már oly kiadásokat, a melyek ek üdvös hatásai csak évek múlva mutatkoztak. A vásár tere meg van; adminisztrációt a közel levő vágóhid személyzete gyakorolhat; aklot pedig egyelőre elég százat építeni, ha szükség lesz többre, gyorsan lehet azokat elkészíteni s ez csak a mellett fog bizonyítani, hogy helyes és czélszerű volt a terv megvalósítása.

Dr. Tóth Mihály kapitány, aztán több hentes is a felállítás mellett érvelt. Az ellenzék lassankint meghajlott az érvek előtt és **Tóth Kálmán** ipartestületi elnök hozzászólása után egyhangulag kimondta az értekezlet, hogy a konzumvásár felállítását kiválóan szükségesnek látja és kéri a tanácsot az ügy gyors elintézésére.

Az értekezlet öt órakor ért véget

MULATSÁG.

Mulatságok sorrendje.

Február 6-án. Kefegyári munkások táncvizsgálma a „Margit”-füdő dísztermében.

Február 13. A debreczeni „Függetlenségi Kör” bálja a Bika szálloda dísztermében.

A Polgári-kör táncvizsgálma.

A debreczeni Polgári-kör bálja eredeti magyaros mivoltjánál fogva egyik legérdekesebb s legsikerültebb mulatsága szokott lenni évek óta a farsangnak. Így volt ez az elmúlt években s úgy volt ez az idén is. Szombaton este tartotta a Polgári-kör táncvizgalmát, mely minden tekintetben fényesen sikerült. A terem zsufolásig megtelt, a mit bizonyít az is, hogy az első négyest 160 pár tánczolta. A rendezőség a hölgyeket díszes tánczrenddel lepte meg, melyek **Dávidházy Kálmán** kiváló könyvkötészeti és díszmű műhelyéből kerültek ki.

A mulatságon ott voltak: **Domahidy Elemér főispán**, **gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnok**, **Komlóssy Arthur**, **Dobieczki Sándor képviselő**, **Király Gyula tanácsos**, **Vecsey Imre főjegyző**, **Csóka Sámuel tanácsos**, **dr. Magos György főügyész** stb.

Ott voltak továbbá:

Asszonyok: **Vilmányi Ferenczné**, **Szűcs Mihályné**, **Pethő Györgyné**, **Mészáros Györgyné**, **Járay Odónné**, **Erszényi Andrásné**, **Zöld Mihályné**, **Ifj. Zöld Mihályné**, **Nagy Sándorné**, **Molnár Istvánné**, **Dalmi Gáborné**, **özvegy Egri Mihályné**, **Békési Istvánné**, **Szilágyi Mihályné**, **Pataki Györgyné**, **Faragó Istvánné**, **Kovács Istvánné**, **Szatmári Józsefné**, **Bányai Péterné**, **Szigeti Gáborné**, **Harsányi Istvánné**, **Török Bálintné**, **Csarnai Sándorné**, **Kéki Józsefné**, **Kovács Péterné**, **Molnár Józsefné**, **Kovács Istvánné**, **Ormós Istvánné**, **Faragó Jánosné**, **Boros Sándorné**, **Lupán Istvánné**, **Nagy Józsefné**, **Nagy Lajosné**, **Annyok Károlyné**, **Balog Mihályné**, **Szatmári Gyuláné**, **Szatmári Imréné**, **Harsányi Istvánné**, **Tiszai Józsefné**, **Szigeti Istvánné**, **Pósalaki Mihályné**, **Barna Mihályné**, **Csikós Andrásné**, **Szuhar Gyuláné**, **Bekecs Istvánné**, **Gyarmathy Gáborné**, **Oláh Jánosné**, **László Mihályné**, **Fülöp Lászlóné**, **Tóth Mihályné**, **Nagy Jánosné**, **Daku Lajosné**, **Nagy Istvánné**, **Nagy Gáborné**, **Oláh Andrásné**, **Ferge Istvánné**, **Daák Józsefné**, **Tóth Imréné**, **Rohody Györgyné**, **Polgári Mártonné**, **Misik Lajosné**, **Ekly Jánosné**, **Nagy Jánosné**, **Botos Józsefné**, **Ménes Jánosné**, **Balogh Jánosné**, **Keresztesi Jánosné**, **Imre Jánosné**, **Gábor Józsefné**, **Vasári Andrásné**, **Liptai Gáborné**, **Zöld J.**

...Béres Mibályné, Hornyák Andrásné, Nosztrai Andrásné, Liptai Józsefné, Turi Istvánné, Kovács Balázsó, Csáky Jánosné, Hegedüs Sándorné, Balla Lajosné, Konez Jánosné, Pongor Jánosné, Dávid Sándorné, Ormós Lajosné, Balogh Ferenczné, Kovács Jánosné, özv. Kulcsár Istvánné, özv. Szűcs Gáborné, Szatmári Mibályné, Pasztor Sándorné, Kovács Mihályné, özv. Szabó Sándorné, Molnár Józsefné, Gardos Károlyné, Pető Lajosné, Kovács Ferenczné, Szepesi Péterné, Faragó Andrásné, Okrós Mihályné.

Leányok: Kovács Mariska, Szabó Zsuzsika, Molnár Lili, Szabó Zsuzsika, Pethő Rózsika, Kovács Juliska, Szepesi Kata, Faragó nővérek, Okrós Ilona, Balogh Eszti, Keresztessy Ilonka, Orosz Erzsike, Falk Mariska, F. Kántor Eszti, Vásári Erzsike, Nagy Erzsike és Mariska, Béres Vilma, Hornyák Ida, Pósalaky Zsuzsika, Besenyey Erzsike, Lipthay Kata, Traur Juliska, Kovács Piroška, Hegedüs Etelka, Szentessy Erzsike, Balla Maresa, Tóth nővérek, Nagy Ilonka és Margit, Oláh Juliska, Dák Erzsike és Juliska, Nagy Juliska, Polgári Erzsike, Miszti Juliska, Nagy Margit, Eklly Erzsike, Botos Margit, Faragó Emma, Gyürky Ida, Koppányi Erzsike, Nagy Mariska, Balogh Erzsike, Harasnyó Juliska, Tiszai Erzsike, Szigeti Erzsike, Tóth Kata, Csikos Erzsike, Barna Juliska, Tóth Erzsike és Rózsika, Rogga Berta, Szabó Juliska, Vértesi Lili, Bőr Mariska, Csizsár Juliska, Szathmári Juliska, Nagy Juliska, Somogyi Margit, Baczoni Juliska, Birinyi Erzsike, Soltész Zsuzsika, Bundi Juliska, Bőr nővérek, Balogh Mariska, Kulcsár Ilonka, Kovács Juliska, Erdei Zsuzsika, Szűcs Eszti, Szathmári Irénke, Pasztor Mariska, Pongor Erzsike, Konez Juliska, Szathmári Zsuzsika, Szigeti Eszti, Tóth Juliska, Török Juliska, Csarnay Eszti, Kék Erzsike, Kovács Eszti és Erzsike, Molnár Mariska, Kovács Zsuzsika, Ormós Rózsika, Kelemen Erzsike, Vilmány Eszti, Szűcs Erzsike, Pethő Mariska, Mézáros Eszti, Nagy Juliska, Erzsény Erzsike, Zótd Zsuzsika, Nagy Erzsike és Mariska, Dalmi Mariska, Egri Erzsike, Békési Erzsike, Szilágyi Zsuzsika és Juliska, Balogh Eszti, Nagy Mariska, Gyarmathy Erzsike, Oláh Sarika, László Juliska, Gönczy Margit, Bekecs Kata, Szuchán Róza, Bozók Zsuzsika, Bibari nővérek, Tóth Erzsike, Fésüs Mariska, Tóth Juliska, Molnár Juliska, Serecs Eszti, Véh Juliska, Pál Irén, Martiny Margit, Csikszentgyörgyi nővérek, Sallai Zsuzsika, Lechner Mariska, Nagy Ilonka, Balogh Agnes.

Az asztalosok bálja. Szépen sikerült táncmulatságot rendeztek a Bikában a debreczeni asztalosok vasárnap este. A négyest 150 pár táncolta. Az anyagilag is jól sikerült táncmulatság kitűnő hangulatban reggelig tartott.

IRODALOM.

Intelem . . .

Nyugodjatok . . .
Ma még nincs bődögítőbb, mint az álom,
Mig alusztok
A lelketeknek nincs a mitől fájjon.

Alugyatok, —
Pihenjétek ki fáradsalmatok,
Hogy mielőbb
Ujult erővel talpra álljatok!

Még nem virrad,
Csak pihenjétek békén, csendesen,
Mert maholnap
A „nagy ébredés” napja itt leszen.

Nem sokára
A „Talpra magyar!” harsonája zeng
S a magyarnak
Szent helye lesz ismét a „csatarend”.

A „csatarend”.

Tudjátok-e, — hogy mit jelent e szó,
Tudjátok-e, —
Hogy az osztrák csak agyonverje jó?

Tudjátok-e, —
Hogy végítélet napja közeleg —
Mit áhitnak
A jók, — s rettegnék a gazemberek...?!

Vigyázzatok!
Jól fölfezverkezve nyugodjatok
S majd a mikor
A nagy ébredés napja fölragyog:

Föl, talpra mind —
Haragvó zajjal, mely az égbe tör,
Minttha Árpád
Haragos lelke sirból kelne föl...!

Király Péter dr.

„Művészeti Krónika” ezimen havi folyóirat jelent meg e hó 15 én. Az új illusztrált lap a magyar művészetet szolgálja s ennek terjesztését tűzte ki feladatául. Megjelenik havonként. Előfizetési ára egy évre 2 kor.

„Homokba irt mesék”. Ez a cím már nem új az irodalomban. Nógrádi László, ez a poéta lelkű fiatal író, már a harmadik kis kötetben adja közre leírásait ezen a címen. Szerényen „Homokba irt mesék”-nek nevezi azokat a gyönyörű képeket és rajzokat, melyekben az örökszép természetet ismerteti, illetőleg leírja, úgy, a hogy ő látja. Pedig inkább nevezhetné „Köbe vésett képek”-nek, mert valóban azok. Egy-egy leírását olvasva megleveledni látjuk képzeletünkben az erdőt, a mezőt, rétet, zombéket, ezeryi a róbb-nagyobb lakóival; látjuk a kis természet életét, nyüzsgését, harzát a létért, küzdelmes, viszontagságos sorsát, apró szenvedéseit és örömeit — s mindezt oly színes, festői keretben, hogy szinte fáj: miért is nem tudtuk eddig, hogy lábaink alatt, körülöttünk, a fejünk fölött ily élénk és mozgalmas élet van?! Bizonyos, hogy a ki elolvassa a „Homokba irt mesék”-et, más szemmel fogja nézni a természetet s több örömet, élvezetet talál benne, mint eddig, mert jobban fogja szeretni a Nógrádi leírásaiért. Ez a legutolsó füzet, melyben tíz szép leírás van, a „Vasárnapi könyvtár”-ban jelent meg (39. sz.) s a Franklin Társulat adta ki, az ára füzve 40 fillér.

REGENYCSARNOK.

Tiltott szerelem.

Olasz regény.

(3.)

S multak a napok, a távolban időző Valerió csak két, sőt talán csak három hónap múlva tér haza. A beteg ágyából a csönd elszlott az egész házra. Az orvos egy simára borotvált, fényes arcu kis emberke, minden este naplemente előtt jött s mindig egy és ugyanabban az időben. A szobára már ráborult az esti árnyék, melyet csak olykor-olykor szakított meg egy fénysugár, mely az egyik ablakon beszűrődve az ágyra fényt vetett; ilyenkor a szolgál már behozta a nagy, zöldernyős lámpát. Mikor az orvos elment, Gusztáv és Francziska hallgatagon maradt az ágy mellett ülve; a szürkület fénye ráborult lelkükre s hallgatták a külső világ ideverődő zaját, Éva álomra hajtotta fejét anyja ölébe, melyet a dus fürtök egészen elleptek, úgy, hogy érezhetni lehetett az alvó lélegzetét, de a pihegő ajkak láthatatlanok maradtak.

— Fogja csak meg egyszer ezt a selyembajt, — szólt Francziska a sógorához s a boidog anya kedvtelésével simogatta meg a selymes fürtöket.

Gusztáv gyengéden csirógatta a hajfürtöket s előre hajtott, a nélkül, hogy a székről felkelt volna s a fürtök között a két kéz hirtelen találkozott. De ez érintésre a két rokon keze ösztönszerűleg visszahúzódott. És egymásra nézett a kettő azzal a csodálkozó kíváncsisággal, melylyel valamely váratlan, rejtett dolog feltalálását fogadjuk. Azután mind a kettő az öreg asszonyt nézte. Klára néni aludt; a szemei legalább be voltak csukódva. Egy ideig hallgatták a sivitó lélegzetvételt, mely a csendet aggasztóan megháborította.

— Oh, mamácskám suttogott Éva egyszerre s a kis leány álomlittasán, csodálkozva nézett ki a leomló hajfürtök közül.

II.

Ebben a két egymástól eltérő lélekben sajátságos, bánattal és félelemmel vegyes érzés támadt; s a lelkük mélyén megmagyarazhatatlan nyugtalanság és vágyakozás reszketett. Ugy érezték, hogy szívük becséjében, a hol elmúlt érzelmek és benyomások alakjai szunnyadnak, kusza víziók szállanak fel; régi élmények ily világosságban mutatkoznak s oly értelmet nyernek, a milyennel azelőtt nem bírtak. Körülbelül egy hónapja annak, hogy Francziska a házba jött, hogy itt férje hazatértét bevárja. Házasság életének mind a hét évét majdnem kizárólag Nápolyban töltötte. Francziska még visszaemlékezett arra, hogy megérkezése napján, miután Klára néni megölelte, homlokát csókra hajtotta Gusztávhoz, a ki szörnyen elpirulva csókolta meg. Egy reggelen, mikor Gusztávval együtt ült a narancsfák övezte keriben s Gusztáv valami szerelmes történetet olvasott fel, az asszony felnevetett. „Egyedül voltak s szívükben semmi tiltott gondolat...”

Édes könnyelműséggel nevetett s nevetés közben hosszukás arca finoman megnyult.

Más alkalommal az örökké lármás Éva arra kérte Gusztávot, hogy vegye a vállára és sétáltassa meg a fasorokban; de alig látta meg anyját, ujabb szeszélye támadt; azt akarta, hogy Gusztáv kulcsolja össze kezét a mamáéval, ezen a hintón aztán felkapaszkodott, átfogta mindkettő nyakát s így sikoltozott a fülükbe.

Ezek az események más jelentéktelennel együtt most ismét megújultak az emlékezetben. Francziska amaz éjjelen erősen küzdött az egészségtelen képzelődés megkísértése ellen. S mint egy édes álomtól ringatva, abban a pillanatban, a mikor a lelkiismeret ereje az idegek elernyedésével gyengül s már nem képes többé a képzelt féktelen kitérőseit megzabolázni, lassan lassan lecsuszott a lejtőn, melynek alján a kíváncság várakozik. S ez nem is lett volna Francziska első bűne. Házasság életének olyan stádiumába jutott, a melyben az asszonyok néha a legjelentéktelenebb ok miatt elbuknak. Már eddig két vagy három futólagos szerelmi viszonya volt; csak en passant tört ki belőle a szenvedély tüze s aztán sértetlenül odább állt. Egyike volt azoknak az asszonyoknak; kiktől a szellem mozgékonyasága az érzelmek könnyedsége távol tartja a szenvedélyt; egyike azoknak a természeteknek, melyek ellenállanak a szenvedéseknek, mint a nemes fémek a rozsdának. Finom érzékiség volt szerelmében s majdnem naiv kíváncsiség.

Azt a két vagy három férfit, a ki a szerető szív minden ékesszólásával borult lábai elé, figyelmesen, kissé gunyosan nézte végig tengerszínű szemével, mintha azt lesné, van-e ezekben az ömlengésekben véletlenül valami új, megkapó fordulat. Aztán mosolygott s bizonyos előkelő leereszkedéssel fogadta őket kegyébe. De a szerelem erős kitérősei, az izzó szenvedély bántották; nem szerette a lázasat s nem értette az élvezet tulkapásait. A jókedvű,

izléssé, jól rendezett komédiát többre becsülte a komoly, rosszul előadott drámánál. Szerencés szervezete volt, s művészi, nem éppen közönséges nevelésben részesült s a művészet szeretete egészséges asszonyoknál lassan lassan felkelti a szkepticizmus egy szeretetreméltó nemét a valami különös élelksézet, melyek megóvják a szenvedélyektől.

(Folyt. köv.)

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Január 25.

Készáru : esendes.

Buza áprilisra	784—785
októberre	766—767
Rozs áprilisra	658—660
Zab	548—550
Tengeri májusra	527—529

SZINLAP.

Ma, hétfőn, január 25-én, bérlet 98. szám „B”

Flirt nagysám.

Színmű, 3 felvonásban.

Holnap, Kedden, 1904. január 26-án, bérlet 99. szám „C” másodszor:

Menyecskék.

Három egy felvonásos népszínmű dalokkal.

Egy jó csésze tea kedvelők, kérjétek mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylonból. Valódi csak eredeti csomagban. Rak-tárok a felragaszokon láthatók.

Főraktár Debreczenben:

Kontsek Gézaná?

22.

v. sz.

1904.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 384—1904. számú végzése folytán közhírré tételiz, miszerint Fischer Farkas részére, özv. Weisz Mártóné debreczeni lakostól 400 korona — fillér tőke, ennek 1902. évi ápril hó 4-ik napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 67 kor. 10 fillér perkölttség erejéig, 1902-ik évi ápril hó 25-én bíróság lefoglalt és 756 kor. — fillérre becsült butorok, ágyneműk és 3 ezüstgyerivatartóból álló ingóságok, 1904 január 26-án, délután 3 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Simonff utca 13 szám a. megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legjobbat ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, — szükség esetén becsáson alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1904. január 10.

Bódogh Zs.,
bírói kiküldött.**+ Elhizást +**

meggátol a Thiele-féle soványító-tea, a mely semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz és a mindennapi munka végzését nem akadályozza. Csomag 175 fillér, 4 csomag bérmentve (utánvét mellet.)

LUDWIG THIELE, Drogist. Man heim.

4811

tk. sz.

1903

Árverési hirdetmény kivonat.

A püspökladányi kir. járásbírósnak, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Braun Izidor végre ajtatónak Vadász Jánosné Lévi Veronika végrehajtást szenvedő elleni 41 kor. 56 fillér tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében, a debreczeni kir. törvényszék (a püspökladányi kir. járásbírósnak) területén lévő Püspökladány és határában fekvő, a püspökladányi 17. sz. tjk-ben 2315. hrsz. alatt felvett Bodzás-kerti szőlőre 168 korona, továbbá a püspökladányi 2698. számú tjk-ben 103. hrsz. a. alatt felvett házastelkek és ugyanott felvett egy sertésjárás illetményre. ezen árverést 853 kor. — fillérben, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok, az 1904. évi február hó 10-ik napján, délelőtt 11 órakor, a bíróság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áron alól is eladotni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 16 korona 80 fillért, illetve 85 kor. 30 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt ig. miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, — avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kir. Járásbírósnak mint tkvi hatóság, Püspökladányban, 1903. november 6.

Dr. Tikos.

kir. aljárásbíró.

Gyönyörű**farsangi ujdonságok:**

Csipkeruhák, Selyemgázok, Ruhaselymek, Áttört Grenadin-szövetek, Sima és mintázott Selyem-Batiztok, Himzett- és Ajour Batiztok, Belépők-re való posztók és selymek, Legyezők, sálók, virágok érkeztek:

BOSZNAV J. és TÁRSA

divatáruházában,

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

Új gépész-kovács műhely.

Tisztelttel tudatom a nagyérdemű gazdaközönséggel, hogy a

TELEKI-UTCZA 37. SZÁM

alatt műhelyt nyitottam, melyben mindenféle gazdasági gépek, gazdasági kovácsmunkák, okszerű lóvasalás és szivattyuskutak javítása felelőlegesen elvégzők.

Mintán a magyar királyi gazdasági tanintézetnél több éven át mint gazdasági gépész-kovács működtem, alkalom volt a szakmámba vágó legkiválóbb munkákka megismerkedni s így e tere a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. A tisztelt gazdaközönség becses pártfogását kérem

Veress István,

mezőgazdasági gépész és okleveles lóvasaló-kovács.

Csődkiárulás.

Közadós Halmágyi Sámuel csődtömegéhez leltározott és a csődleltár 2—1331. tételei alatt felvett női palatok, kabátok, muffok, napernyők, esernyők, flanel és selyemblouzok és egyéb női divatcikkek

==== folyó január hó 31-ig tart, ====

darabonként a Piacz-utca 47. szám alatti üzleti helyiségben kiárusítottatnak.

Dr. Szöllős Dezső,

csődtömegvezető.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel n. omtartott szó 4 kr. 8 fillér

BOROS FESTVÉREK nődivat áruházában remek őszi divatkelmék és téli cikkek óriási választékban megérkeztek. Meglepő olcsó árak!

SZERKESZTŐSÉGI szolgálat egy fia felvételik.

GYÜMÖLCSŐS-KERT istállóval, közel a városhoz, bérbevételre kerestetik. Értekezhetni: Orosházi kenyérüzlet, Simonffy-u. bérház.

17 k. sz.
1904

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1395/6-1903. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Fekete J. kab részére Glück Henrik debreczeni lakostól 36 kor. 36 fillér tőke, ennek 190— évi — hó napjától számíta dó — % kamatai és eddig összesen 10 korona 24 fillér parkáltság erejéig, 1903 évi június 17 én bíróilag felü foglalt és 1116 kor. — fillerre becsült butorok és egyéb ingóságok, **1904 február hó 16-án, délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és Hunyadi-utca 16. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a leg többet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1904. január hó 22.

Olah,
bírói kiküldött

Mindenféle bélyegzők és izléses nyomtatványokat készit pontosan és olcsón

KRAUSZ JÓZSEF
első debreczeni bélyegzőgyár és könyvnyomda
Hal-piacz.

Kiadó üzlethelyiség.

Nagybányán, a főtéren, legforgalmasabb helyen egy 6 méter széles, 21 méter hosszú **üzlethelyiség** megfelelő nagy raktárhelyiséggel és pinczével együtt **azonnal kiadó**. Értekezhetni: **Platthy Gézával** Nagybányán (Szatmármegye).

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Csapó-utca 17. szám** alatt volt

fűszer- és csemege-üzletemet

volt **Hsztraktáram helyiségébe**, szintén **Csapó-utca 17. szám** alá, a **Zenedével szembe**, a **csizmadia-árucsarnok épületébe** helyeztem át, melyet teljesen a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be, úgy, hogy a tisztelt közönség **szükségletét** az **üzletemhez tartozó árakkal a legnagyobb mértékben kielégíthetem**; a mikor ugyanezt szives támogatását kérem, egyuttal ígérem, hogy mint eddig, úgy a jövőben is törekvésem oda irányul, hogy megelégedését minden tekintetben kiérdemeljem. Tisztelettel:

Roth Antal.

Bevezetett, szállítóképes külföldi

Olaj részvénytársulat,

Debreczen és vidéke részére, fizetéképes vagyonos képviselőket keres, a kik határozott számlára, a **kizárólagos elarusi ást** **állandó készlettel elvállalják**. Csak olyan urak jelentkezzenek a kik iparvállalatoknál bevezetve vannak **Ajánlatokat „Chicago 9011“** továbbit **MOSSE RUDOLF, Bécs I., Seilersgasse 2.**

Tört aranyat veszek készpénzért.

Órák, ékszerek és látszerek a legolcsóbban beszerezhetők **SERLI EDE** úton.

Gasparik Antal és Társa

chronometer, zuhóras, órákésztő, ékszerkereskedő, **M. Á. V.** szállítója és **palya-órák** üzletében, **DEBRECZEN.**

Különösen ajánljuk a **saját gyártmányu**

óráinkat

lego osobtól a legaragábbig.

Órajavításokat a legnagyobb pontossággal készítjük **1 évi** jótállás mellett, **szabadon kizárólagos ást** **csak 1 fillert** számítunk. **Órajavítások csak 50 kr.**, és minden szakmába vágó javításokat a legjobbban és a legolcsóbban mint bárhol.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

— **Árjegyzék kivanatra ingyen és bérmentve.** —

Tört aranyat becserelek.

Az általam leggondosabban összeállított s tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SŐSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára **Debreczenben** (Tisza palota.)

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1904.